

Број: 2378

Дана: 25.12. 2015. године

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2016. ГОДИНУ

У складу са Чланом 15. Одлуке о установама културе чији је оснивач Град Нови Сад (Сл. Лист Града Новог Сада бр. 11/10, 39/10, 50/10, 38/11, 52/13 и 30/15) и Чланом 28. Статута Градске библиотеке у Новом Саду, Нови Сад, Управни одбор Градске библиотеке у Новом Саду, дана 25.12.2015. на 47. редовној седници, доноси Програм рада Градске библиотеке у Новом Саду, Нови Сад, за 2016. годину.

Основни подаци о Установи

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА У НОВОМ САДУ најстарија је установа културе у Новом Саду. Ради на традицији Српске читаонице новосадске, основане 1845. године. Након обављених интеграционих процеса, данашњи облик Библиотека поприма 1958, односно 1961. године. Централни објекат Библиотеке налази се у старом језгру Града, у Ул. Дунавска бр. 1, у задужбинском здању српских добротвора Анке и Арсе Пајевић. Увођењем нових технологија у пословање 1993. године, а у новије време, од 2012. године и процесом дигитализације, Библиотека настоји да избори своје место у породици савременог, развијеног библиотекарства, пратећи потребе корисника и захтеве времена.

Библиотека ради у разгранатој мрежи од 26 библиотечких огранака у Граду и насељеним местима. У централном објекту се налази Одељење за одрасле кориснике „Ђура Даничић“, Одељење за децу, Информационо-реферални центар са Читаоницом, управа, стручне и пратеће службе. На Тргу Републике бр. 2 смештени су једно одељење Завичајне збирке и библиотечки огранак светске књиге „Аница Савић Ребац”.

На основу законских одредаба (Закон о библиотечко-информационој делатности - Службени гласник Републике Србије бр. 52 из 2011. године, Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине Војводине, из 2002. године и чл. 21, 23, 36 Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи (Сл. лист АП Војводине бр. 4/10, 4/11 и 20/12. Градска библиотека у Новом Саду је матична библиотека за Јужнобачки округ, што значи да прати рад и пружа стручну помоћ свим општинским, школским и специјалним библиотекама на овој територији.

Основна делатност Библиотеке је да сакупља, обрађује, класификује и даје на коришћење библиотечку грађу и информације. Годишње се у Градску библиотеку у Новом Саду упише преко 25.000 корисника. Библиотека, у мрежи огранака, располаже са преко 530.000 књига и часописа. Од тога, у Завичајној збирци има 280 примерака старе и ретке књиге. Последњих неколико година Библиотека своје фондове богати и некњижном грађом, првенствено електронским публикацијама едукативне садржине. Будући да су библиотеке у основи хуманистичке - служе људима и њиховим потребама, овај задатак савремене јавне библиотеке испуњавају и данас. Аналогно томе, новосадска Градска библиотека настоји да своје функције у потпуности испуни радећи као културни, образовно-информациони центар и сервис локалне заједнице. Пружање информација и услуга по највишим демократским принципима, непрестано богаћење садржаја, подизање нивоа квалитета услуга, рад на континуираној едукацији корисника (првенствено младих), али и запослених, неговање читалачких навика и издавачка делатност - основни су циљеви Библиотеке. Бројне програмске активности - као што су књижевни сусрети, трибине, предавања, креативне радионице, курсеви, манифестације, семинари, групне посете и слично - представљају

начине популаризације књиге и библиотечких услуга, активног укључивања корисника у програмске садржаје и облик образовања и креативног обликовања слободног времена. Спој традиционалног и савременог, коришћење штампане и електронске форме, израда електронских база података и пружање брзе и тачне информације - захтеви су модерног доба. Градска библиотека у Новом Саду, у сарадњи са оснивачем (Скупштина Града Новог Сада), настојаће да унапреди све расположиве ресурсе неопходне за савремено пословање.

Циљ програма рада

Програм рада Градске библиотеке у Новом Саду у 2016. години реализоваће се сходно обавезама Библиотеке које проистичу из одредаба републичког Закона о библиотечно-информационој делатности, Закона о старој и реткој библиотечној грађи и Закона о обавезном примерку (2011) - који у основи регулише рад установе, одредаба Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине Војводине из 2009. године, Статута АП Војводине из 2009. године, одредаба Закона о култури („Службени гласник РС број 72/09“), сходно захтевима међународних и домаћих стандарда, мисији и визији Библиотеке, као и дефинисаним функцијама и задацима који проистичу из бриге о напретку струке и професије, а у циљу квалитетног услуживања корисника.

С обзиром на то да Библиотека није решила проблем недостатка простора, на који указује годинама, у сарадњи са Оснивачем, активности на стварању услова за проширење простора биће настављене и у 2016. години. Деценијама, Библиотека ради у истом, скученом простору у Дунавској 1, који не испуњава ни минимум прописаних домаћих и међународних стандарда за организацију рада и смештај фондова, што озбиљно угрожава обављање редовне делатности. С обзиром на то да су просторни капацитети предуслов за оптималну организацију расположивих ресурса и квалитет библиотечких услуга, недостатак простора омета нормално функционисање Библиотеке, одражава се на квалитет рада и узрокује незадовољство корисника. Неадекватан и недовољан простор производи бројне проблеме: првенствено, онемогућава смештај књижне грађе; отежава садржајан рад са корисницима, нарочито децом, јер Дечје одељење (једино на територији Града), након 60 година, и даље располаже само са 68 m² (по чему смо на зачељу у држави). Због скученог простора и немогућности да се организује рад са већом групом школске деце (нпр. један разред) на Дечјем одељењу, библиотекар, приморани да изналазе решења, покренули су активност „библиотекар у учионици“, која се реализује у сарадњи са основним школама. Такође, недостатак простора онемогућава покретање рада омладинског одељења, истаљирање потребног броја рачунара за неометан рад запослених и рачунара намењених корисницима. Библиотека нема салу за састанке, салу за промоције, као ни довољан број читалачких места. Овакво стање константно отежава рад на реализацији бројних пројеката, програма и разноврсних културних активности, по којима је Градска библиотека у Новом Саду предњачила годинама уназад.

Коначно, према стручном мишљењу о просторним условима за рад и развој Градске библиотеке у Новом Саду, које је сачинила Народна библиотека Србије, констатује се да, уколико би се утврђивао приоритет на плану неопходног унапређења просторних услова у јавним библиотекама Републике Србије појединачно, онда би се, свакако на првом месту, по свим елементима, нашла Градска библиотека у Новом Саду, јер у односу на стандарде располаже са неупоредиво најмање простора у Републици.

У току је поступак реституције и повраћаја имовине претходним власницима, што генерише и ствара неизвесност у вези са будућношћу рада Библиотеке и њеног централног објекта.

Данас, успешна јавна библиотека представља спој традиционалног (књига и читање као трајна вредност, мисија, визија) и савременог (нове технологије као алати у доступности информација, тачност и брзина њихове дистрибуције; адекватан простор и амбијент за нову генерацију корисника; висока професионалност и нови облици/моделу рада; актуелни и разноврсни програми). Унапређење пословања Градске библиотеке у Новом Саду у области рада са дигиталним документима омогућено је реализацијом пројекта „Дигитални Нови Сад за мрежу дигитално оснажених институција културе Републике Србије“, који се спроводи у сарадњи са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ из Београда и уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије. Пројектом се значајно унапређују пословни и стручни капацитети Градске библиотеке у области рада са дигиталним документима, и пружа важан допринос изградњи националне мреже институција културе које користе компатибилне методе и технолошке основе за рад са дигиталним документима. На тај начин се недостајућа литература, без обзира на датум издавања издавача и друге детаље обезбеђује путем дигиталних копија у оквиру мреже партнерских институција. И у овом случају суочени смо са недостатком адекватног простора како би постојећи ресурс био у што оптималнијој функцији.

Континуирана планска набавка књижне грађе – као основног средства за рад – несумњиво је најважнији предуслов за рад јавне библиотеке. С обзиром на евидентан поремећај система вредности у нашем друштву, Библиотека ће, као друштвено одговорна установа, и у 2016. наставити своје активности на подстицању читања као сложеног мисаоног и стваралачког процеса. Иако ће планираним активностима бити обухваћене све категорије корисника, посебна пажња биће посвећена раду са децом и младима. Тимски рад запослених биће усмерен на: процесе широког прихватања књиге и читања, као неопходног чиниоца за лични и друштвени развој у “веку знања”; креирање и реализацију тематских програма; унапређење метода рада у циљу повећања читалачких интересовања. И ове активности Библиотека ће спроводити у партнерству са заинтересованима, пре свега, удружењем издавача.

Имајући у виду свеукупну ситуацију у нашем друштву Библиотека, ни у 2016. години, неће подизати износ годишње чланарине за све категорије корисника. Као и претходних година корисницима ће бити омогућен попуст од 50% за годишњу чланарину у периоду одржавања Београдског сајма књига, Новосадског Салона књига, на Дан Библиотеке, на Дан Града Новог Сада, у току Дечје недеље за Светски дан књиге .

Примена нових технологија у свакодневном раду Библиотеке и даље ће бити смерница нашег развоја. Стога ће, осим редовних задатака у оквиру струке, у 2016. години активности бити усмерене ка даљој имплементацији програма за библиотечко пословање БИСИС у свим библиотечким огранцима (огранци у приградским насељима). Биће настављени послови на замени дотрајалих рачунара новим, набавци неопходних рачунара за кориснике. Ако се има у виду да су библиотеке у приградским насељима често једине установе културе, онда је значај примене нових технологија још већи. Због задатака јавних библиотека - које омогућују грађанима премошћавање дигиталног јаза и које представљају образовне, културне и информационе центре - могућност коришћења интернета и удаљених информација јесте посебно важна за становнике удаљене од Града и ресурса које нуди централна Библиотека.

Велики број активности у 2016. години биће усмерене на програме који ће допринети кандидатури Новог Сада за европску престоницу културе. Одржавањем редовних активности, успешних програма и пројеката, од којих су неки јединствени у Републици Србији, уз развијање квалитета нових услуга које ће корисницима бити на располагању, обезбеђујемо и ефикасност и ефективност рада. У неке од нових услуга убрајамо услуге библиотечког огранка светске књиге (грађа на светским језицима) који остварује успешну сарадњу са

представницима културних института земаља Европске уније, посебно Гете институтом, амбасадама, установама и појединцима из држава изван ЕУ, нпр. Руским домом из Београда – на плану припреме и реализације разноврсних програма, изложби, манифестација, учења језика и промоције културе различитих народа. Такође, сервис доставе књига на кућне адресе (на услузи особама са инвалидитетом, тежим хроничним болесницима, особама на кућној нези, старијим и теже покретним суграђанима, трудницама на одржавању, породиљама и реконвалесцентима) наставиће свој рад и у 2016. години. Јединствени облик рада на отвореном простору представља Библиотека на Штранду у којој се, током летњих месеци, пружају услуге посетиоцима Штранда и одржавају богати програми. Ова активност ће, у 2016. години, бележити осму годину континуираног рада. С обзиром на то да је Библиотека на Штранду наишла на најширу подршку грађана Новог Сада, у сарадњи са Градском управом за културу, ЈКП „Градско зеленило“ и агенцијом „Herog media pont“, покренута је активност за изградњу новог адекватног објекта за најлепшу библиотеку на Дунаву, у оквиру пројекта „Најлепша библиотека на најлепшој плажи на Дунаву“. У циљу успешне реализације свих пројеката и програма, Библиотека ће наставити партнерску сарадњу са организацијама владиног и невладиног сектора.

У циљу унапређења библиотечког пословања у позајмним службама, пословима набавке, каталогизације и инвентарисања, Библиотека је приступила увођењу система бар кода. Досадашњи процес ручног уноса информације о књигама и члановима био је спор и подложен грешкама. Имплементацијом бар кода елиминисе се стварање гужви на позајмним одељењима и отклања унос нетачних података. У 2016. години планира се наставак имплементације бар кода у централном објекту (на Дечјем одељењу и Информационо-рефералном центру са читаоницом), обележавање књижног фонда и израда нових чланских карата.

Садржајне активности у 2016. години биће намењене, пре свега, најмлађим корисницима, као циљној групи. Оне укључују креативне радионице (литерарна, ликовна, новинарска, драмска), едукативне програме, интерактивне садржаје, курсеве, промоције књига, трибине, и традиционални летњи маскенбал. Због указане потребе за програмским активностима намењеним омладини, упркос недостатку простора и кадра, Библиотека ће уложити напоре на реализацији садржајних програма за младе. Ова категорија корисника има специфичне потребе и захтеве, због чега је рад са њом неопходан и има шири друштвени значај. Крајњи циљ ових активности је припрема за формирање засебног омладинског одељења које ће бити у могућности да, на адекватан начин, испуни захтеве ових корисника, када се за то стекну просторни услови.

Програмске активности Завичајне збирке биће посвећене, пре свега, истраживању и обједињавању докумената који сведоче о настанку и раду наше установе, пре свега о периоду рада Српске читаонице новосадске. Нови Закон о библиотечко-информационој делатности прописао је Библиотеци послове на дигитализацији библиотечке грађе, што представља додатну обавезу и повећан обим посла, и стварање услова да се законске обавезе испуне.

Библиотечки огранци у приградским местима, поред редовне делатности, наставиће сарадњу са друштвеном средином: на основу анализе структуре и потреба корисника биће интезивирани програмски садржаји за све категорије корисника. При томе, стручне службе Градске библиотеке у Новом Саду сарађиваће са колегама из огранака и пружити потребну помоћ.

У Одељењу за унапређење, развој и надзор библиотечке делатности реализоваће се матичне активности које су регулисане Законом. Матичне функције, као поверене функције, обављају се на територији Јужнобачког округа за све општинске, школске и специјалне библиотеке. Испуњавајући ове задатке, библиотечки радници вршиће стручни надзор, а

посебна пажња посветиће се перманентној едукацији библиотекара. Биће организовани редовни стручни скупови.

У настојању да се Градска библиотека у Новом Саду и Град Нови Сад позиционирају као центар стручног образовања библиотечких радника, у 2016. години ће бити настављена организована стручна едукација библиотекара из Републике Србије. У партнерству са Новосадским сајмом, Народном библиотеком Србије и Библиотеком Матице српске, пету годину заредом, на Салону књига у Новом Саду, реализоваће се дводневна манифестација *Дани библиотека и библиотекара* која обухвата стручни скуп и Округли сто на којима ће бити размотрене теме значајне за развој струке и делатности (Програм стручног оспособљавања и усавршавања запослених).

Обавеза сталног стручног усавршавања запослених у библиотечко-информационој делатности регулисана је и следећим прописима: Закон о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС, бр. 52/11), Правилник о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС, бр. 18/13 чл. 2 тачка 1 и 3). По овој регулативи, стручни радници имају обавезу да, у току једне године, присуствују стручном усавршавању у трајању од најмање шест радних сати, на стручном скупу акредитованом од Комисије за акредитацију програма у Народној библиотеци Србије. Средства у ове сврхе, по чл. 5 овог Правилника, обезбеђује Оснивач. Такође, обавезу стручног усавршавања имају и запослени у области права и финансија, и за ту сврху треба обезбедити средства.

Успешна примена међународних и домаћих стандарда у библиотечко-информационој делатности, практична искуства и креативна решења подразумевају непрекидно праћење достигнућа и развоја библиотека у земљи и иностранству. Потреба редовних контаката и стручних посета библиотекама у земљи и иностранству огледа се првенствено на емпиријском плану – кроз размену искустава и у примени успешних модела рада. Сарадња између библиотека мора да постоји најпре у оквиру државе, али и са библиотекама земаља у окружењу. Сарадња која треба да резултира учешћем у заједничким пројектима које подржава Европска унија (претприступни фондови) условљена је регионалном сарадњом (на пољу културе) установа/учесница из више земаља региона. Стога је неопходно обезбедити средства за стручна путовања у иностранство, ради учешћа у заједничким пројектима, а у циљу аплицирања за европске фондове. Овакви међународни контакти делотворни су нарочито за време одржавања међународних научних и стручних скупова. Планирана сарадња односи се на градове земаља у окружењу: Република Српска (Бања Лука, Требиње); Румунија (Темишвар), Хрватска (Осијек) и Мађарска (Кечкемет).

У 2016. години наставиће се плодна издавачка делатност Библиотеке објављивањем нових, одабраних наслова књига и неколико периодичних публикација вишегодишњег излажења: дечји часопис „Библиотечки путоказ” (два броја годишње), информативно гласило Библиотеке „Мозаик” (излази тромесечно) и Билтен приновљених публикација (излази месечно).

Адаптација неколико библиотечких објеката биће реализована у 2016. години, по редоследу и принципу приоритета, а у неким приградским насељима биће настављени покушаји за пресељење библиотеке у адекватнији простор.

Кадровска структура

Градска библиотека у Новом Саду, у свом саставу има **Службу за библиотечке послове** и **Службу за заједничке послове**.

Законска обавеза спровођења јавних набавки у Градској библиотеци отежава овај процес с обзиром да Библиотека нема службеника за јавне набавке који је стручно

оспособљен за повећање ефикасности поступка јавне набавки. Разлог више за ангажовање овог службеника је непрекидно повећање броја поступака јавних набавки.

Служба за библиотечке послове има 8 одељења:

1. Одељење за унапређење, развој и надзор библиотечке делатности
2. Одељење за попуњавање фондова и инвентарисање
3. Одељење за обраду и библиографска истраживања
4. Одељење „Ђура Даничић”
5. Одељење за децу
6. Одељење Информационо-рефералног центра са Читаоницом
7. Одељење библиотечких огранака
8. Одељење Завичајне збирке

Служба за заједничке послове има три одељења:

1. Одељење за финансијске послове
2. Одељење за опште послове
3. Одељење књиговезнице

Све послове предвиђене Програмом рада за 2016. годину обављаће 89 радника, следеће квалификационе структуре:

1. Директор (ВСС – именовано лице).....	1
2. ВСС (од којих 3 магистра, 1 виши библиотекар).....	40
3. ВШС.....	7
4. ССС.....	24
5. ВКВ.....	1
6. КВ.....	7
7. НСС.....	9
УКУПНО.....	89

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ: За неометано функционисање свих 26 огранака у мрежи Градске библиотеке у Новом Саду, свих стручних служби и органа, као и извршавање поверених послова у матичној надлежности која је регулисана законом, број од 89 запослених је неопходан.

ПЛАНИРАНА СРЕДСТВА ПО ПРОЈЕКТИМА

Специфичне функције и задаци јавне библиотеке произилазе из чињенице да су оне установе од посебног друштвеног значаја које имају комплексне задатке детерминисане сложеним захтевима различитих корисничких група у својој локалној заједници. У оквиру спровођења сопствене мисије, јавне библиотеке развијају широку културну делатност у својој средини, као и ван њених оквира. На захтеве библиотечке струке и информационих наука на које се ослањају, оне непрестано унапређују делатност која је високо стандардизована, уједначена и доступна на међународном нивоу. Градска библиотека у Новом Саду је, по

квалитету стручног рада и доприносу који пружа развоју делатности, међу водећим јавним библиотекама у Србији и један од стубова културног и образовног развоја у својој средини.

Главни програм рада произилази из основне делатности Библиотеке, а то је **УНАПРЕЂЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ И КУЛТУРНЕ ДЕЛАТНОСТИ.**

У оквиру главног програма рада су три програма:

- 1.Развој библиотечко-информационе делатности
- 2.Културно-заштитарска делатност
- 3.Развој културне делатности

У оквиру програма Развоја библиотечке делатности су следећи ЗАДАЦИ:

- 1.1.Обављање матичне делатности за Јужнобачки округ
- 1.2.Стручно усавршавање библиотечких радника;
- 1.3.Унапређење информационе делатности;
- 1.4.Издавачка делатност;
- 1.5.Редовна делатност

1.РАЗВОЈ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ:

1.1. Обављање матичне делатности за Јужнобачки округ

Градска библиотека у Новом Саду обавља матичне послове на територији Јужнобачког округа и матична је за све општинске, школске и специјалне библиотеке и организационе јединице на поменутој територији (Закон о библиотечко-информационој делатности – Службени гласник Републике Србије бр. 52 из 2011. године и Закон о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине Војводине, из 2002. године и чл. 21, 23, 36 Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи (Сл. лист АП Војводине бр. 4/10, 4/11 и 20/12) и Решења о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечко-информационој делатности на територији АП Војводине). У оквиру своје надлежности, обавља функцију матичности у 10 општинских библиотека са 56 огранака, 28 специјалних библиотека и 149 школских библиотека (109 у основним и 40 у средњим школама).

Матичне функције које Градска библиотека извршава су: вођење регистра библиотека, вођење каталога библиотечке грађе, пружање стручне помоћи, надзор над стручним радом и увид у услове рада, старање о усавршавању и едукацији кадрова, праћење и проучавање стања, потреба и услова рада у библиотечкој делатности, предлагање мера за унапређивање делатности и њихово спровођење. Ове функције, као поверене послове, матичне библиотеке спроводе целовито и перманентно. Тиме се стварају услови за унапређење делатности, равномеран развој библиотека и правилно функционисање укупног библиотечко-информационог система у Србији.

Због сталних промена које прате развој струке, старање о усавршавању и едукацији кадрова један је од приоритетних задатака матичних библиотека. Редовна обука и информисање стручних радника врше се на терену и у току организованих семинара, који су прилагођени типу библиотека. Годишње се организују:

- 2 семинара за народне општинске библиотеке
- 1 семинар за школске библиотеке
- 1 семинар за специјалне библиотеке.

Планира се редовни надзор над стручним радом у 10 општинских народних библиотека, десет школских и пет специјалних библиотека.

1.2. Стручно усавршавање библиотечких радника

Значај доживотног учења у “веку знања” и информационог друштва од велике је важности за библиотекарe, с обзиром на то да библиотеке, у свом делокругу рада, прате развој науке и укључују се у савремене токове, пружајући услуге новој генерацији корисника. При томе се ослањају првенствено на људске ресурсе. Више него икад раније, библиотекари морају бити стручни ауторитети који ће извршавати задатке и прихватити одговорност. Они морају перманентно радити на стручном усавршавању и стицању знања и одговарајућих вештина самообразовањем и доживотним учењем, али и кроз учешће на стручним семинарима. То је сталан процес који води побољшању квалитета услуга и професионализацији библиотекарства. У том циљу су усвојени (претходно наведени) законски прописи који регулишу ову област.

За библиотекарство – као делатност која своју сврсисходност испољава у пракси, у доприносу појединцу и друштву – размена искустава и упознавање успешних решења и модела рада представља темељ разумевања и сарадње међу народима. За Градску библиотеку у Новом Саду, сарадња са библиотекама у окружењу отвара могућност да се путем регионалне сарадње створе претпоставке за учешће у заједничким пројектима и аплицира за средства из фондова европске уније. У том циљу планирана су:

А) Службена путовања у (иностранство): Републику Српску (Бања Лука, Требиње, Источно Сарајево); Румунију (Темишвар), Хрватску (Осијек) и Мађарску (Кечкемет).

У току календарске године, планира се присуство следећим стручним (редовним) скуповима:

Б) Редовни (дводневни и тродневни)

1. Стручни скуп и прва годишња скупштина Библиотекарског друштва Србије (фeбруар)
2. Стручни скуп у оквиру пројекта „Дани библиотека и библиотекарa“ (април)
3. Међународни стручно-научни скуп у организацији Библиотекарског друштва Републике Српске (Република Српска, април)
4. Годишњи стручно-научни скуп БИБЛИОНЕТ Заједнице матичних библиотека Србије (јун)
5. Међународни научни скуп (октобар, Београд) у организацији Филолошког факултета у Београду – Катедре за библиотекарство и информационе науке
6. Стручни скуп и јесења скупштина Библиотекарског друштва Србије
7. Дан библиотекара Србије, 14. децембар

В) Ванредни (једнодневни)

Г) Семинари за све стручне раднике у току године, са темама актуелним за библиотечку делатност (у складу са законском регулативом о обавезном стручном усавршавању радника).

Да бисмо стручно оспособили библиотечке раднике, планиране су посете саветовањима и стручним предавањима из области библиотекарства. За овај пројекат планирана су средства у износу од: **350.500,00 динара из буџета Града, извор финансирања 01.**

1.3. Унапређење информационе делатности

Библиотечко пословање у Градској библиотеци у Новом Саду је аутоматизовано и рачунарска опрема захтева редовно одржавање, замену дотрајале опреме, потрошног материјала и редован сервис у 2016. години. Редовно одржавање рачунара има за циљ несметано функционисање програма за библиотечко пословање. У свим библиотечким огранцима биће инсталирани рачунари за кориснике. Осим тога, континуирани процес дигитализације библиотечке грађе регулисан је Законом о библиотечко-информационој делатности, што представља додатни посао за информатичара. Реализација пројекта „Дигитални Нови Сад за мрежу дигитално оснажених институција културе Републике Србије“ унапређује пословне и стручне капацитете Библиотеке у области рада са дигиталним документима, пружа важан допринос изградњи националне мреже институција културе које раде са дигиталним документима, али и захтева појачано ангажовање људских ресурса.

Планирана средства за унапређење информационе делатности и за одржавање постојеће рачунарске опреме износе: 904.565,00 динара из буџета Града, извор финансирања 01.

1.4. Издавачка делатност

У 2016. години наставиће се плодна издавачка делатност објављивањем наслова који обухватају културно наслеђе или савремено културно стваралаштво завичаја, а који афирмишу и потврђују Библиотеку као издавача. У средишту издавачког програма биће и даље присутно објављивање наслова и аутора са завичајном тематиком, у већ профилисаним колекцијама.

У оквиру овог пројекта планирали смо штампање:

- нових наслова монографских публикација у оквиру едиција: „Новосадски манускрипт“, „Благо завичаја“, зборници...
- серијских публикација: “Библиотечки путоказ” (два броја годишње); “Мозаик” (четири броја годишње) и “Билтен приновљених књига” (излази месечно)

Остало:

- услуге приређивања текста, уреднички послови, услуге уношења и прелома текста, лектура и коректура текста и услуге превођења.

Планирана су средства за услуге информисања тј. за издавачку делатност у износу од: 924.674,00 динара из Буџета Града, извор финансирања 01.

1.5. Редовна делатност

Основни задатак у редовној делатности Градске библиотеке, као јавне библиотеке позајмног типа, јесте услуживање корисника у мрежи од 26 библиотечка огранка у Граду и насељеним местима. С обзиром да су набавка, инвентарисање и обрада библиотечке грађе централизовани (ови послови се обављају у стручним службама у централном објекту) књижна грађа, штампа, као и сав неопходан материјал дистрибуирају се огранцима током

читаве године. Такође, сви општи послови синхронизовано се одвијају између централе и мреже огранака.

Укупно планирана средства за финансирање редовне делатности у 2016. години износе 2.122.584,00 динара.

2.КУЛТУРНО-ЗАШТИТАРСКА ДЕЛАТНОСТ:

2.1.Заштита и очување књижног фонда Градске библиотеке

Заштита и очување комплетног књижног фонда део је редовног процеса у функционисању Библиотеке, при чему фондови Завичајне збирке подлежу додатним мерама заштите. С обзиром да се у Завичајној збирци Градске библиотеке налази 280 примерака старе и ретке књиге (више законских норматива је регулисало очување ове вредне грађе), 22.500 монографских публикација и 1.380 наслова периодике која се чува, ова грађа чини значајан део укупног књижног фонда Библиотеке. Појам завичајности је основни критеријум по ком библиотечки материјал припада Збирци. Завичај чини географска, политичка и административна целина, иако овај оквир завичаја треба посматрати и у контексту историјског развоја. У Збирку улази библиотечки материјал без обзира на време када је штампан и језик на ком је писан, али се посебна пажња посвећује библиотечком материјалу на српском, немачком, мађарском, словачком, русинском и румунском језику, као и поклонима и легатима. За очување ове грађе, као културно-историјског наслеђа, примењују се различити поступци заштите. Поред конвенционалних начина, неопходно је континуирано радити на дигитализацији одабраних примерака, што је и прописано Законом. У будућности, дигиталне колекције треба да представљају организовану и структурирану дигитализовану завичајну грађу чиме ће се постићи заштита материјала и омогућити њихова доступност.

Драгоцени подаци похрањени су у књижној и некњижној грађи Завичајне збирке Градске библиотеке у Новом Саду. Ова документована грађа чека на објављивање и доступност. Због тога је континуирани истраживачки рад у Збирци, у циљу очувања културног наслеђа, приоритетан. У том циљу истраживање ће бити фокусирано на историјат Српске читаонице новосадске, њену улогу и значај, њене успехе, сарадњу са осталим институцијама током 19. века, сачуване бројне написе о раду Читаонице, заслужне великане и континуитет трајања. Након опсежног рада, истраживање ће резултирати објављивањем монографске публикације (библиографија).

У циљу обележавања стогодишњице од почетка Великог рата, Градска библиотека, користећи ресурсе Завичајне збирке, наставља своје активно учешће у обележавању овог великог јубилеја (републички четворогодишњи програм).

Књиговезачки и други послови на заштити библиотечке грађе су далеко већи него што су капацитети, опремљеност и радне могућности књиговезнице. Пошто је Градска библиотека у Новом Саду јавна библиотека у којој се књиге позајмљују корисницима, неизбежно је, временом, хабање и оштећење књига. У односу на број књијне грађе, огранака и корисника, корицење књига обавља се током читаве године. Планира се да ће радници књиговезнице годишње укоричити преко 5.000 књига. Потребно је нагласити да се у књиговезници раде и други послови – нпр. картонажни (разне кутије, заштитни омоти, међаши и картони за каталоге, каширање и припрема материјала за изложбе), послови умножавања информационог, изложбеног и другог материјала (око 50.000 копија). Због свих ових послова, набавка потрошног материјала за потребе књиговезнице је неопходна.

Планирана су средства у износу од: **250.000,00 динара из буџета Града, извор финансирања 01.**

3.РАЗВОЈ КУЛТУРНЕ ДЕЛАТНОСТИ:

3.1. Популаризација књиге и читања

Континуирана популаризација књиге и читања је редовна активност Градске библиотеке, нарочито у време присутне "криза читања" и деградације вредносног система. Јавне библиотеке, које услужују кориснике различитих структура у својој локалној заједници, имају задатак и одговорност да књигу и читање промовишу по демократским принципима. Притом се нарочита пажња посвећује раду са децом и младима – као корисницима код којих треба развијати навику за коришћење књига и услуга библиотека током читавог живота. Активности на популаризацији читања одвијају се редовно, осмишљеним садржајима и у сарадњи са књижевним ствараоцима, издавачима и другим установама културе и образовања.

У оквиру активности на популаризацији књига и читања у 2016. години планирамо одржавање више стотина програма, распоређених током године (књижевни сусрети, изложбе, радионице, трибине, групне посете итд). Програми ће бити одржани у Читаоници Градске библиотеке, на Дечјем одељењу и у 26 огранака у Граду и насељеним местима. Биће додељена традиционална Читалачка значка одраслим корисницима и изузетним пријатељима књиге. На Дечјем одељењу организоваће се (једном месечно) „Сусрет с писцем“, а на Одељењу за одрасле кориснике читаоце ће услуживати „Гост библиотекар“ (једном квартално). На Дечјем одељењу планирамо организовање различитих радионица, курсева, квизова и др. Велики маскенбал за децу и у 2016. години биће организован последњег викенда у августу, а највернијим младим читаоцима биће додељене награде у оквиру манифестације „Књига у срцу“.

У октобру месецу планирамо учешће у већ традиционалној манифестацији „Милице у походе“, у знак сећања на живот и дело песникиње Милице Стојадиновић Српкиње.

Библиотечки огранак светске књиге „Аница Савић Ребац“ наставиће активности на учењу страних језика и представљању култура различитих за маља сагласно потписаним протоколима о сарадњи и уз подршку амбасада, института, организација и појединаца.

У децембру се организује традиционални дечији фестивал на енглеском језику „Language Drama Lab“, који сваке године окупља све већи број деце из читаве Србије, а у плану је проширење Фестивала и на драмско стваралаштво настало на другим језицима.

У циљу популарисања књиге планирамо организовање изложби, креативних радионица, трибина, предавања, организовање програма поводом Дечје недеље (током октобра), посебан програм поводом Светског дана књиге (23. април), курс креативног писања и низ сличних манифестација.

Градска библиотека у Новом Саду, и у 2016. години, планира рад Библиотеке на Штранду, у периоду летњих месеци, под слоганом „Библиотека је тамо где сте ви“. Овај пројекат – који је постигао изузетно позитивне ефекте – улази у осму годину реализације. Као у својеврсном облику „алтернативне библиотеке“, настављамо да пружамо услуге корисницима и изван стационарних библиотечких огранака, што је јединствени пример у земљи. У сарадњи да Градском управом за културу и ЈКП „Градско зеленило“ настојаћемо да обезбедимо изградњу адекватнијег објекта за Библиотеку на Штранду и изађемо у сусрет бројним захтевима Новосађана који у великом броју користе услуге ове Библиотеке.

Наступ Библиотеке на Салону књига у Новом Саду – где је Градска библиотека домаћин библиотекама издавачима из Србије и Републике Српске – значајан је допринос популаризацији књиге и читања, али и афирмацији библиотечких издања.

Градска библиотека, већ годинама, редовно учествује у већини културних манифестација у Граду, реализујући своје програме у сарадњи са другим установама културе, удружењима и појединцима (Ноћ музеја, Ноћ позоришта, Ноћ књиге, Змајеве дечје игре, Бранково коло, Зимзарије, Дечје културно лето, итд). Својим програмима, актуелним и атрактивним садржајима за децу и одрасле бележила је, нпр, и преко 5.000 посета грађана у манифестацији Ноћ музеја.

Свеукупан рад Градске библиотеке у Новом Саду у 2016. години објединиће више сегмената пословања ове установе културе. Наставиће се, у континуитету, подизање нивоа квалитета услуга, рад на професионализацији струке и проширити (обогатити) културни садржаји који ће бити усмерени ка потребама корисника и који ће допринети кандидатури Новог Сада за европску престоницу културе.

Да бисмо успешно остварили пројекат Популаризације књига и читања, планиране промоције књига и манифестације, планирана су средства у укупном износу од: 1.013.612,00 динара из буџета Града, извор финансирања 01.

НАКНАДА ЗА ЧЛАНОВЕ УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Градска библиотека у Новом Саду планира и исплату накнада председнику и члановима Управног и Надзорног одбора, у износу од **484.166,00 динара.**

ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Градска библиотека у Новом Саду ради у мрежи од 26 огранка у Граду и насељеним местима, за које је неопходно обезбедити средства за текуће одржавање објеката у којима се налазе библиотечки огранци. Одређен број библиотечких огранака је смештен у старијим, ненаменски грађеним објектима, којима је потребна редовно одржавање и санација. Због тога је неопходно наставити улагање у побољшање услова рада у мрежи оних огранака у којима је, због објективног стања у ком се налазе, потребно одржавање, поправке, а често и одређене санације. За неке библиотечке огранке (нпр. у Будисави и Ковиљу) потребно је изнаћи решење за адекватнију локацију.

За одржавање објеката и опреме, планирана су средства за текуће одржавање у износу од: 700.000,00 динара.

ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

2.1.511-ПРОЈЕКТНО ПЛАНИРАЊЕ

Библиотека се деценијама суочава са недостатком пословног простора у централном објекту у Дунавској бр.1 у Новом Саду.

И најновијом Одлуком Скупштине Града Новог Сада из 2007. године о изменама и допунама регулационог плана блока између улице Дунавске, Жарка Васиљевића, Трга Републике и Гимназијске, на парцели број: 9423 на којој се налази зграда Библиотеке, предвиђена је доградња.

Тражење решења за вишедеценијски проблем недостатка простора за рад Градске библиотеке биће настављено, у сарадњи са Оснивачем. Изналажење коначног, а најбољег решења – у корист свих становника Града – потврдиће оправданост тежње за кандидатуром Новог Сада за европску престоницу културе. Библиотеци, као најстаријој установи културе у Граду, као темељу опште културе и расположивом ресурсу значајном за образовање, неопходно је обезбедити услове за извршавање комплексних функција у 21. веку. И најновије стручно мишљење Народне библиотеке Србије из Београда о просторним условима за рад и развој Градске библиотеке у Новом Саду констатује да, у односу на националне стандарде за обављање библиотечко – информационе делатности, Градска библиотека у Новом Саду располаже са само око 25% неопходног простора и по томе је на зачељу међу библиотекама у Републици Србији, због чега је темељито унапређење просторних услова Библиотеке у Новом Саду ургентно. У том циљу, и на основу пројектног задатка, изнаћи ће се, у сарадњи са Оснивачем, најбоље и трајно решење за простор Библиотеке.

Могуће је да ће, након завршетка поступка по захтеву за враћање имовине Фондацији Пајевић – код Дирекције за реституцију Републике Србије – Оснивач и Библиотека бити у прилици да пројектну документацију израђују за објекат на новој локацији.

Прва фаза доградње је израда пројектно – техничке документације, планирана средства за ову намену су: 2.000.000,00 динара, извор финансирања 01. Буџет Града.

2.2. 515-НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

Планска набавка нових књига (као основног средства за рад) и друге библиотечке грађе основни је предуслов успешног рада јавне библиотеке. Да би Библиотека остварила своје програме и планове и привукла нове кориснике, неопходна је набавка нових књига у складу са документом *Предлог набавке књига и периодике* из Народне библиотеке Србије, за 2016. годину. Да би се задовољили минимални захтеви препоручених националних стандарда, минималне потребе корисника, минимална годишња принова куповином за библиотечку мрежу, требало би да буде једна публикација по уписаном кориснику или за око 5% увећање постојећег фонда. У 2016. години библиотечку грађу треба набавити за 26 библиотечка огранка, као и за Завичајну збирку. У односу на поменуте параметре, набавка треба да буде што приближнија стандардима.

Планирана средства за набавку књига и сликовница, CD-а, DVD-а у 2016. години износе 8.850.000,00 динара.

На економској позицији нематеријалне имовине је и план набавке лиценцираних софтвера за Информационо-реферални центар и Завичајну збирку Градске библиотеке, као и секретара.

Аутоматизација пословања и коришћење информационих технологија у Библиотеци подразумева употребу легализованих софтвера. Посебне потребе имају: Информационо-реферални центар као претраживач и дистрибутер информација (и других услуга које се односе на електронску грађу из уређених база података) намењених корисницима; Завичајна збирка као центар за дигитализацију грађе; секретар – за правне.

Планирана средства за набавку лиценцираних софтвера су: 150.000,00 динара.

Укупна планирана средства за набавку нематеријалне имовине: књига, остале књижне и некњижне грађе и лиценцираних софтвера је: 9.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Буџет Града.

2.3. 5126-Опрема за образовање, науку, културу и спорт

Смештај књижне грађе подлеже стандардима, због чега је неопходно у појединим библиотечким огранцима набавити нове полице, ормаре, застакљене витрине. Такође планирамо набавку пултова за библиотекаре, читалачких столова и столица у библиотечким огранцима за кориснике, сточића и столица за децу, табуреа...

Планирана средства за набавку опреме за културу износе: 500.000,00 динара, извор финансирања 01-Буџет Града.

2.4. 5122- Административна опрема

- Рачунарска опрема

За неометан рад Библиотеке потребно је да, у мрежи огранака, постоје савремени рачунари и приступ интернету, да би се омогућио рад у програму БИСИС. Рачунаре старије од три године неопходно је сукцесивно мењати, јер улагање у њихово побољшање није

реално ни исплативо. Посебна пажња ће се посветити набавци рачунара и рачунарске опреме за потребе у целокупној мрежи, у зависности од расположивих могућности.

Укупно планирана средства за рачунарску опрему: 400.000,00 динара, извор финансирања 01.

- Уградна опрема

Због прописаних стандарда у вези одржавања одређене температуре у простору Библиотеке потребна је набавка једног клима уређаја за библиотечки огранак на Лиману.

Планирана средства за набавку једног клима уређаја, економска класификација 5122 административна опрема у износу од: 40.000,00 динара, извор финансирања 01-Буџет Града.

- Опрема за домаћинство

Поједини библиотечки огранци су исказали потребу за набавком: усисивача за одржавање хигијене, фрижидера, судопере, бојлера, косилице, бушилице.

Планирана средства за ове намене износе: 60.000,00 динара, извор финансирања 01-Буџет Града.

Планирана средства за набавку: рачунарске опреме, уградне опреме и опреме за домаћинство, економска класификација 5122 административна опрема, извор финансирања 01 износе: 500.000,00 динара.

Укупно планирана средства за инвестиционе активности Градске библиотеке у Новом Саду за 2016. годину износе: 12.000.000,00 динара.

ПЛАН ПРИХОДА

ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У НОВОМ САДУ, НОВИ САД

Извор финансирања	ИЗНОС
Средства из буџета 01	106.717.439,00
Средства из буџета 07	
Укупна средства из буџета	
Сопствени приходи 04	6.300.000,00
Донације од ос.нив. 07	247.515,00
Донације невл. орг. и пој.08	
Примања од прод. неф имовине 09	
Средства из нераспоређеног вишка прихода из ранијих године 13	
Укупна средства из додатних прихода	6.547.515,00
УКУПНО	113.264.954,00

Расходи са свих извора финансирања

Ек.кл асиф.	Средства из буџета извор 01/Захтев за текућу потрошњу и капиталне расходе	Средства из буџета извор 01/Захтев за додатна средства из Буџета	Укупна средства из буџета	Сопствена средства извор 04	Трансфери од осталих нивоа власти 07	Извор финансирања 13	Укупно средства из додатних прихода	Укупно
411	51.987.512,00		51.987.512,00	1.150.604,00	200.000,00		1.350.604,00	53.338.116,00
412	9.305.769,00		9.305.769,00	205.959,00	35.800,00		241.759,00	9.547.528,00
413	2.034.403,00		2.034.403,00	40.000,00			40.000,00	2.074.403,00
414	3.110.428,00		3.110.428,00	120.000,00			120.000,00	3.230.428,00
415	1.375.614,00		1.375.614,00	70.000,00	11.715,00		81.715,00	1.457.329,00
416	1.347.756,00		1.347.756,00				0,00	1.347.756,00
421	13.253.150,00		13.253.150,00	501.000,00			501.000,00	13.754.150,00
422	262.500,00		262.500,00	350.000,00			350.000,00	612.500,00
423	2.735.101,00		2.735.101,00	1.737.437,00			1.737.437,00	4.472.538,00
424	637.500,00		637.500,00	280.000,00			280.000,00	917.500,00
425	700.000,00		700.000,00	390.000,00			390.000,00	1.090.000,00
426	2.380.000,00		2.380.000,00	645.000,00			645.000,00	3.025.000,00
431			0,00				0,00	0,00
463			0,00				0,00	0,00
481			0,00				0,00	0,00
482	60.000,00		60.000,00	20.000,00			20.000,00	80.000,00
483	300.000,00		300.000,00	120.000,00			120.000,00	420.000,00
511	2.000.000,00		2.000.000,00				0,00	2.000.000,00
512	1.000.000,00		1.000.000,00				0,00	1.000.000,00
515	9.000.000,00		9.000.000,00	550.000,00			550.000,00	9.550.000,00
465	5.227.706,00		5.227.706,00	120.000,00			120.000,00	5.347.706,00
УКУП НО	106.717.439,00	0,00	106.717.439,00	6.300.000,00	247.515,00	0,00	6.547.515,00	113.264.954,00

Сава Тодоров (Председник Управног одбора)